

nem udtalte Erkjendelse angaaende Betydningen af ogsaa at lade Landalmuen til en høiere Underviisning, og at man maa være tilbøielig til at bære over med de Svagheder og Misligheder, der upaatvivlelig ville være uadskillelig forbundne med saadanne nye Underviisningsanstalter i deres Barndom. Det er altsaa meget langt fra, at der fra Ministeriets Side mangler nogen Belvillie til at komme disse Anstalter imøde, saavidt det kan skee, og Ministeriet maatte derfor ogsaa ansee det ønskeligt, dengang der i Loven af 8de Marts 1856 blev fastsat, at Fordelingen af de Beløb, der bestemtes hertil, skulde skee igjennem Skoleraadet, at der dog blev forbeholdt Ministeriet en friere Haand med Hensyn til Anvendelsen, saaledes at Understøttelsen ikke skulde være betinget af Skoleraadets Medvirkning, især da der idetmindste paa eet Sted af særdeles Betydning ikke let kan blive Spørgemaal om nogen saadan Medvirkning fra Skoleraadets Side; dette Forbehold er ogsaa benyttet til enden at lade tilflyde en Skole et Bidrag, hvor der ikke var Spørgsmaal om nogen Indstilling fra Directionen, eller til at forhøje et allerede tilstaaet Bidrag. Men et ganske andet Spørgsmaal bliver det jo rigtigt nok, hvorvidt Rigsdagen selv skal gaae ind paa at votere et saadant bestemt Beløb til en enkelt Skole; jeg maa bede vel erindret, at det er noget herfra alpeles Forffjelligt, ligesom jeg ogsaa troer, at det har sin meget betænkelige Side. Jeg kan nemlig ikke skjønne rettere, end at det vil være umuligt for Thingets Medlemmer, selv efter at have hørt en saa udførlig Fremstilling som den, der nys er bleven givet af den ærede Rigsdagsmand for Svendborg Amts 6te Valgsreds (S. A. Hansen), at danne sig en virkelig klar og begrundet Forestilling om, hvorvidt det skulde være rigtigt her at gribe ind og tage en bindende Bestemmelse om Anvendelsen af et saadant Beløb til denne enkelte Skole, og jeg tilstaaer ogsaa, at jeg ikke har kunnet troe, at den ærede Rigsdagsmand selv nærer den Tanke, at man her i Rigsdagen skulde gaae ind paa en virkelig Vedtagelse af et bestemt Bidrag i dette Niemed, idet jeg snarere maa antage, at Forslaget af ham er stillet for at faae Leilighed til at udtale sig om dette

Anliggende, hvad jeg kunde finde i og for sig at være ganske naturligt, og som jeg derfor gjerne skal søge at bidrage til hyderligere at oplyse ved de Bemærkninger, som jeg kunde have Anledning til i den Henseende at fremføre. Men selv om det var muligt at frembringe en klar Overbeviisning om, hvorvidt det skulde være rigtigt eller ikke at bevilge netop et saadant Beløb af 600 Rb. til denne Skole, hvad jeg, som sagt, ikke troer er muligt, selv ved forenede Bestræbelser baade fra hans og min Side, saa vilde det dog efter min Overbeviisning være urigtigt, saa vilde det, om jeg saa maa sige, være et Skridt ind paa en ny Bane, som sikkert vilde finde Efterfølgere. Naar man vilde gaae ud fra, at der ved Anvendelsen af den Sum, som i dette Niemed er stillet til Ministeriets Disposition, kunde være Spørgsmaal om igjennem en Rigsdagsbeslutning at give Bidrag af visse bestemte Beløb til visse enkelte Skoler, saa vilde det efter min Mening være en mislig og farlig Vej at betrede, og jeg troer, som sagt, heller ikke, at der efter det Forhold, hvori Ministeriet i det Hele har stillet sig til den Slags Underviisningsanstalter, for Thinget kan være nogen berettiget Grund til at tvivle paa, at Ministeriet med Belvillie vil komme saadanne Foretagender imøde, navnlig hvor det har viist sig, at den private Interesse og Virksomhed i høj Grad har lagt sig for Dagen — den Tillid troer jeg, at Ministeriet har Krav paa. Hvad nu selve Sagen i det Hele angaaer, da har den ærede Rigsdagsmand givet en Fremstilling deraf, hvori han naturligviis vil have Bøgen lagt paa Alt, hvad der kan stille den private Bestyrelse for Skolen i det gunstigste Lys, og derimod Skoledirectionen i et mindre gunstigt, for ikke at sige ugunstigt Lys; jeg troer nu, at der maa blandes Noget i Farverne paa begge Sider, for at man kan komme Sandheden nærmest. Efter det Kjendskab, jeg har til Sagen, troer jeg nemlig ikke, at det vil kunne nægtes, at der med Hensyn til Skolens Bestyrelse i dens nærværende Sikkelse har viist sig flere Misligheder og Mangler, og hvis jeg ikke er meget feil underrettet i dette Punkt, hvad jeg neppe kan være, har man saaledes — og det er blot et enkelt Punkt, jeg her